

Ezechiël 25

1 Het woord van de HEERE kwam tot mij:

2 Mensenkind, richt uw blik op de Ammonieten, en profeteer tegen hen.

3 Zeg tegen de Ammonieten: Luister naar het woord van de Heere HEERE: Zo zegt de Heere HEERE: Omdat u 'Haha!' gezegd hebt over Mijn heiligdom, toen het ontheiligd werd, en over het land van Israël, toen het verwoest werd, en over het huis van Juda, toen zij in ballingschap gingen,

4 daarom, zie, ga Ik u in erfelijk bezit geven aan de mensen van het oosten. Die zullen bij u hun tentenkampen opzetten en hun woningen bij u plaatsen. Zij zullen uw vruchten opeten en zij zullen uw melk opdrinken.

5 Van Rabba zal Ik een weideplaats voor kamelen maken, van het gebied van de Ammonieten een rustplaats voor kleinvee. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben.

6 Want zo zegt de Heere HEERE: Omdat u in de handen geklapt en met de voeten gestampt hebt, en u in al uw leedvermaak zich van harte verblijdde over het land van Israël,

7 daarom, zie, Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken en u als buit geven aan de heidenvolken. Ik zal u uitroeien uit de volken en u verdelen uit de landen, Ik zal u wegvagen. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben.

8 Zo zegt de Heere HEERE: Omdat Moab en Seïr gezegd hebben: Zie, het huis van Juda is als alle heidenvolken,

9 daarom, zie, Ik ga de zijde van Moab openleggen, vanaf de steden, vanaf zijn steden vanaf zijn grens, het sieraad van het land: Beth-Jesimoth, Baäl-Meon en Kirjathaïm.

10 Met het gebied van de Ammonieten zal Ik het in erfelijk bezit geven aan de mensen van het oosten, zodat onder de heidenvolken aan de Ammonieten niet meer gedacht zal worden.

11 Ik zal over Moab strafgerichten voltrekken. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.

12 Zo zegt de Heere HEERE: Omdat Edom uit enkel wraakzucht gehandeld heeft tegen het huis van Juda en zij een zware schuld op zich hebben geladen door zich op hen te wreken,

13 daarom, zo zegt de Heere HEERE, zal Ik Mijn hand tegen Edom uitstrekken. Ik zal mens en dier daaruit uitroeien en het tot een puinhoop maken, van Teman af. Tot aan Dedan toe zullen zij door het zwaard vallen.

14 Ik zal Mijn wraak op Edom leggen door de hand van Mijn volk Israël. Zij zullen tegen Edom handelen overeenkomstig Mijn toorn en overeenkomstig Mijn grimmigheid. Dan zullen zij Mijn wraak kennen, spreekt de Heere HEERE.

15 Zo zegt de Heere HEERE: Omdat de Filistijnen in wraakzucht handelden en met hartgrondig leedvermaak wraak namen door verderf te zaaien, gedreven door een eeuwige vijandschap,

16 daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Mijn hand uitstrekken tegen de Filistijnen en zal de Kretenzers uitroeien, en wie overblijft aan de zeekust ombrengen.

17 Ik zal geduchte wraak op hen oefenen, met grimmige straffen. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben, wanneer Ik Mijn wraak op hen leg.

Het oordeel over de volken.

Het lijkt er op dat God – nadat Hij Zijn vonnis voltrokken heeft aan Juda en Jeruzalem – de buurvolken

van Israël wil oordelen. Feitelijk is het vonnis over Jeruzalem in Ezechiël 25 overigens nog niet achter de rug. Het beleg van Jeruzalem is al wel begonnen, maar in Ezechiël 33 wordt de val van de stad pas gemeld. Ezechiël 33:21 *Het gebeurde in het twaalfde jaar van onze ballingschap, in de tiende maand, op de vijfde van de maand, dat er iemand die uit Jeruzalem ontkomen was, naar mij toe kwam en zei: De stad is verslagen.* Het mag ons bevreedden maar het is de ongeschreven regel waar sprake is van het oordeel van God tegen Zijn eigen volk. Dit wordt stevast gevolgd door het vonnis over de volken die rondom het land Israël wonen. Vergelijk Jesaja 13-27 en Jeremia 46-51 In het boek Amos 1 en 2 is Juda zelfs opgenomen in het rijtje volken dat het vonnis van God moet ondergaan. Syrië, Filistea, Fenicië, Edom en Ammon, Moab, Juda en Israël. De profeet Jeremia moet de volken uit *de beker van Gods toorn* laten drinken. Jeremia 25:15 *Want zo heeft de HEERE, de God van Israël, tegen mij gezegd: Neem deze beker van de wijn van de grimmigheid uit Mijn hand, en geef die te drinken aan al de volken tot wie Ik u zend.* Ook hier wordt Israël onder de volken genoemd. Israël opent de rij; *Jeruzalem en Juda, Egypte, het land van Uz, de Filistijnen, Edom, Moab, Ammon, Tyrus en Sidon, Dedan, Teman, Arabië en Medië.*

Israel en de volken.

De volken voortgekomen uit de eerste mensen.

Het vonnis over de volken kan niet losgezien worden van Gods oordeel over Zijn eigen volk. Men kan zich afvragen hoe men dit moet zien? De volken zijn terug te herleiden tot *de Schepping* van de eerste mensen en *de Zondvloed*. We moeten vooropstellen dat God de mens goed geschapen heeft. Niet alleen is de mens *de kroon op de schepping* maar hij stond ook tot God, zijn medemens en zichzelf in een heilige en rechtvaardige relatie. Door de zondeval hebben de relaties waarin de mens staat zware schade ondervonden, in de eerste plaats natuurlijk de relatie met God. Het gevolg van de zondeval was dat de mens een sterfelijk wezen werd. Dat had God gesteld als consequentie van de overtreding van het gebod dat Hij de mens in het paradijs had gegeven. Genesis 2:15-17 *De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.* De dood is het eerste oordeel dat men uit Gods mond gehoord heeft en – hoe oud men ook werd in het begin – persoonlijk ondervond. Genesis 5 *en hij stierf. En hij stierf.* Alle mensen stammen af van Adam dus heeft zich dit in het menselijke bewustzijn genesteld. Het zag er na de zondeval niet goed uit, maar er is hoop. Het is God Zelf Die aan die hoop voedsel gaf door tegen de satan te verklaren dat Hij hem vernietigend zou verslaan door een

mens. Genesis 3:15 *En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.* Voor de mens zou daar veel, zo niet alles mee gewonnen zijn want het was de satan die de mens tegen God opgezet had. Zo wist de mens vanaf het begin van *het oordeel* maar ook van *de verlossing* die God in het vooruitzicht stelde. Toch koos de mens – ondanks het feit dat men het vonnis van de dood onderging en van de verlossing wist – er niet voor om God te zoeken en te gehoorzamen. Integendeel. Men vervreemde van de HEERE doordat men het heft in eigen handen nam. Het recht van de sterkste maakte zich breed op aarde en het geweld nam wanstaltige vormen aan. Genesis 6:11 *Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht en de aarde was vol met geweld.* Toen het God te gortig werd maakte Hij – met *de Zondvloed* – een einde aan de eerste wereld. De enige mensen die genade vonden in de ogen van God waren Noach, zijn vrouw, hun zonen Sem, Cham en Jafeth met hun vrouwen. Zij werden gered. Uit deze drie gezinnen – van Sem, Cham en Jafeth – is de wereldbevolking voortgekomen. Zie de volkerenlijst in Genesis 10. Die mensen hebben allemaal het gen van *de Zondvloed* in hun ervaringsgeschiedenis, zo niet in hun bloed. Het Gilgamesj-epos getuigt ervan in het gebied tussen de rivieren de Eufraat en de Tigris. Uit een afstammeling van Sem kiest God een volk uit – de nakomelingen van Abram, Izaäk en Jacob – met het oog op de redding van de wereld. Het volk Israël is *het uitverkoren volk*. Het volk Israel is door God gekozen als bruggenhoofd om ook de volken met de verlossing te bereiken. Genesis 12:3 *Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.*

Israel is het uitverkoren volk van God; gekozen ook met het oog op de redding van de volken.

Edom, Moab en Ammon.

Opmerkelijk genoeg zijn drie van de vier volken die voorbijkomen in Ezechiël 25 dichtbij de ontstaansgeschiedenis van Gods volk geweest. Zo zijn de Ammonieten en de Moabieten voortgekomen uit Lot, de neef van Abraham, die hij meenam op zijn reis naar het land dat God hem zou wijzen. Genesis 12:4 *Toen ging Abram op weg, zoals de HEERE tot hem gesproken had, en Lot ging met hem mee.* Uiteindelijk scheidden de wegen van Lot en Abraham omdat men er niet in slaagde goed samen te leven met het oog voor het belang van beiden. Genesis 13 Lot mocht kiezen waar hij wilde wonen en hij koos voor Sodom. Een buitengewoon mooie en vruchtbare streek in die tijd, maar ook een gebied met steden waar het respect voor God en Zijn gebod achteruit holde. Lot heeft niet eens – als een rechtvaardig mens 2 Petrus 2:7 – zolang in Sodom gewoond toen God de steden van die streek met een vernietigend oordeel trof. Het was vanwege de zonde die de pan uitrees. Alleen Lot en zijn gezin kreeg van God de kans om de stad te ontvluchten en hij maakte daar met zijn dochters dankbaar gebruik van. Helaas kon

zijn vrouw de ogen niet afhouden van wat ze achterliet en veranderde in een zoutpilaar. Een wat vervelende geschiedenis – van dochters die hun vader dronken voeren om een kind van hem te krijgen – loopt er op uit dat ze beiden moeder worden. Op die manier wordt Lot de vader van twee volken: de Moabieten en de Ammonieten. Genesis 19:36-38 *Zo werden de twee dochters van Lot zwanger van hun vader. De eerstgeborene baarde een zoon en gaf hem de naam Moab. Hij is de vader van de Moabieten, tot op deze dag. De jongste, ook zij, baarde een zoon en gaf hem de naam Ben-Ammi. Hij is de vader van de Ammonieten, tot op deze dag.*

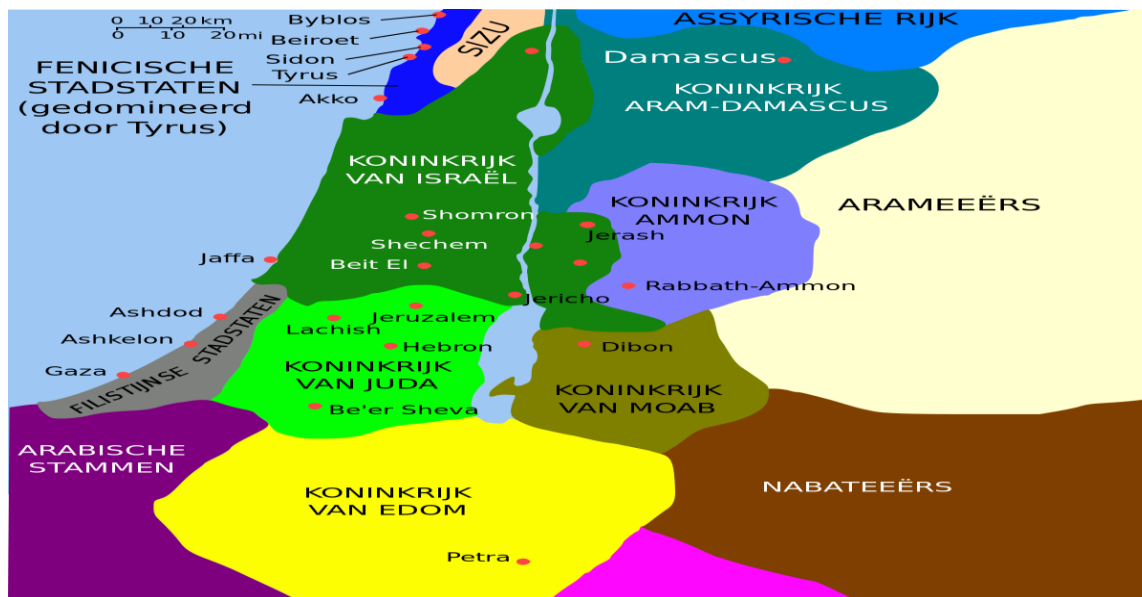
Ammon en Edom.

Lot – en dus ook Moab en Ammon – greep net naast de uitverkoren positie die wel ten deel viel aan zijn oom Abram. Datzelfde geldt – maar dan in nog sterkere mate – van Ezau, de vader van Edom of Seïr zoals dat volk ook wel genoemd wordt. Genesis 36:1 *Dit zijn de afstammelingen van Ezau, dat is Edom.* Ezau was de tweelingbroer van Jakob. Jakob ontving op discutabele wijze de zegen van zijn vader Izaäk – en daarmee de uitverkoren positie – terwijl Ezau net misgreep. Toen God verder ging met Jakob die Hij de naam Israël gaf, kwam Ezau – die zich overigens ook weinig gelegen liet liggen aan de God van zijn vaderen – op een zijspoor. De verhouding tussen deze volken en Israël is er altijd een van haat/liefde geweest. Op de reis naar het beloofde land – waarbij God deze volken wilde ontzien – weigerde Edom de doorgang aan Israël. Numeri 20:14-21/Rechters 9:21,22 Ook de relatie met Ammon – waarvan het gebied het dichtstbij het volk Israël lag aan de oostkant van de Jordaan – was problematisch. Voordat Israël zich vestigde in het beloofde land had koning Sihon Ammon het gebied direct aansluitend op de Jordaan afhandig gemaakt. Op zijn beurt had Israël dit gebied op Sihon veroverd, maar Ammon claimde dat het hun gebied was. Onder de rechter Jefta is daar veel over te doen geweest. Ook in de tijd van de laatste koningen die in Jeruzalem zetelden zoals Josafat speelde Ammon niet altijd een gunstige rol. Zij bevonden zich onder de volken die het land en het volk Israël onveilig maakten, toen het niet naar de zin van Babel leefde. 2 Koningen 24:2 *Toen zond de HEERE de benden van de Chaldeeën tegen hem, de benden van Syrië, de benden van Moab en de benden van de Ammonieten.* De ene keer waren ze de straffende hand van Babel, terwijl ze later met Juda en Jeruzalem en de andere volken een coalitie smeedden om zich van Babel te ontdoen. Jeremia 27:2,3 *Zo heeft de HEERE tegen mij gezegd: Maak u banden en jukken en leg die op uw nek, en stuur ze naar de koning van Edom, naar de koning van Moab, naar de koning van de Ammonieten, naar de koning van Tyrus en naar de koning van Sidon, door de hand van de gezanten die naar Jeruzalem komen naar Zedekia, de koning van Juda.* Na de val van Jeruzalem frustrerde een zekere Ismael – daartoe opgehitst door de koning van Ammon – de wankele leiding van wat er nog in het volk overbleef door de stadhouder Gedalja te vermoorden. Jeremia 40:12-16 Het was

vermoedelijk echter niet het gevoel van landjepik dat de diepste achtergrond vormde van de haat tegen Israël en zijn God, maar de bijzondere positie die het volk Israël van God had toebedeeld gekregen. Wanneer we letten op het leedvermaak en de inhoud van de opmerkingen tegen de God van Israël en Zijn volk, dan kunnen we moeilijk anders concluderen dan dat deze volken altijd door heimelijke jaloezie gedreven werden. Zo komen Moab en Seïr tot de conclusie dat Juda – gelet op de verwoesting van Jeruzalem en de ballingschap – een volk is als alle andere volken. Ezechiël 25:8 *Zo zegt de Heere HEERE: Omdat Moab en Seïr gezegd hebben: Zie, het huis van Juda is als alle heidenvolken.* De buurvolken haalden bij wijze van spreken opgelucht adem. Die uitverkiezing van Israël stelde ook niets voor. Kijk maar, het vergaat hen net als de andere volken. Ze hadden altijd het gevoel gehad dat ze heel wat misliepen toen Gods keus niet op hen, maar op Israël viel. Nu krijgen ze het idee dat het geen verschil maakt en daar voelen ze zich vrolijk bij. Ze denken: ‘Wij hebben niks, maar zij ook niet’. Ze vergissen zich – want God gaat met Israël verder – maar een ding is duidelijk: Het feit dat de keuze van God die wel op Israël en niet op hen gevallen was, speelde hen parten. En dat terwijl men de God van Israël en Zijn oordelen over Sodom en Gomorra en de Zondvloed en het Paradijs heel goed kende. Dat men toch de knieën niet boog voor de HEERE – ook al verkeerde men niet in een uitverkoren positie – is buitengewoon verwijtbaar.

De buurvolken van Israël.

Het volk Israël.

God heeft Zijn volk Israël buitengewoon hard gestraft. Israël was het volk waarmee de HEERE een bijzondere relatie was aangegaan. Zij zijn het volk van het verbond. Dit verbond – met de beloften van land en volk – was in principe al beklonken met Abraham de eerste Israëliet. Opmerkelijk hierbij was dat de gerechtigheid – waar de HEERE bij de mens aan werkte sinds de zondeval – ook met het geloof van Abraham gegeven was. Genesis 15:6 *En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.* De gerechtigheid is – met andere woorden – niet een prestatie van de kant van de mens maar iets wat de mens van Godswegen geschenkt is op het geloof in de beloften van het verbond. Met het Sinai verbond dat de HEERE sloot met het volk Israël – dat uit Abraham voortkwam – maakte de HEERE duidelijk dat *de gehoorzaamheid* aan Gods geboden uit *het geloof* voortkomt en daarvan de drager is. Op grond van *de tien geboden* sloot God namelijk het verbond met Israël. Exodus 34:27 *Verder*

zei de HEERE tegen Mozes: *Schrijf deze woorden voor uzelf op, want op grond van deze woorden heb Ik een verbond met u en met Israël gesloten.* Vanaf het begin heeft God duidelijk gemaakt dat het volk met de verbreking van dit verbond de eigen positie van land en volk op het spel zou zetten. Het volk Israël was – net als de omringende volken – bijzonder goed op de hoogte van God en Zijn oordelen over de zonden van de mensen, omdat zij net als andere volken uit de nakomelingen van Noach voortkwamen. Ook zijn ze in hun voorvader Abraham getuige geweest van het oordeel over Sodom en Gomorra. Daar komt nog bij dat zij zelf Gods oordeel hebben voltrokken over de volken die het land Kanaän – het beloofde land – bewoonden. Leviticus 20:22 *U moet al Mijn verordeningen en al Mijn bepalingen in acht nemen en ze houden, zodat het land, waar ik u heen breng om er te wonen, u niet zal uitspuwen.* Ons past als mensen plaatsvervangende schaamte en verootmoediging dat wij zo hardnekkig de goede intenties van onze God veronachtzaamd hebben en de kansen die Hij ons bood – op een herstel van de goede verhoudingen – verkwanseld hebben. Niet alleen het volk Israël maar ook de omringende volken lieten het enorm afweten. Volken zoals Ammon en Moab en Edom zagen de strafexercitie van God tegen Zijn eigen volk Israël als een bewijs van onmacht. Zij kwamen tot de conclusie dat wat – voor hun idee op niets uitliep – ook nooit iets voorgesteld had. Ze verkneukelden zich daarin omdat dit het historisch gelijk van hun keuze bevestigde. Wat ze niet wisten was dat de ballingschap van Israel een tussenstap was voor God op weg naar een nieuw verbond, waarbij de gerechtigheid zijn fundament zou ontvangen voor ieder mens die in de Heere Jezus Christus niet alleen de verzoening van zijn zonden, maar ook de Heilige Geest zou ontvangen om een nieuw leven te beginnen in gehoorzaamheid aan God.

God sloot een verbond met Abraham en baseerde dit op de Tien Geboden bij de Sinai met Israel.

Het oordeel van God over Ammon.

Voor de HEERE was de neerbuigende houding van de omringende volken – toen Hij Jeruzalem verwoestte en Zijn volk in ballingschap voerde – bijzonder schokkend. God kon dit niet ongestraft laten. Om te beginnen bij Ammon. Ezechiël 25:1-3 *Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, richt uw blik op de Ammonieten, en profeteer tegen hen. Zeg tegen de Ammonieten: Luister naar het woord van de Heere HEERE.* Wie goed oplet – het heiligdom – ziet dat de haat van Ammon zich in eerste instantie richt tegen de HEERE en vervolgens tegen Zijn volk. Het is buitengewoon beschamend wat Ammon laat zien, terwijl ze beter kunnen weten. Ezechiël 25:3 *Zo zegt de Heere HEERE: Omdat u 'Haha!' gezegd hebt over Mijn heiligdom, toen het ontheilgd werd, en over het land van Israël, toen het verwoest*

werd, en over het huis van Juda, toen zij in ballingschap gingen. De straf die God in gedachten heeft liegt er niet om. Het betekent niet meer en niet minder dan dat het volk Ammon uit zijn gebied verjaagd zal worden en dat zijn steden vernietigd worden. De Bedoeïenenstammen die zich altijd bevinden tussen de woestijn en het cultuurland – de stammen van het Oosten – trekken naar het vruchtbare gebied dicht bij de Jordaan als de inwoners verjaagd of weggevoerd zijn. Ezechiël 25:4 *Daarom, zie, ga Ik u in erfelijk bezit geven aan de mensen van het oosten. Die zullen bij u hun tentenkampen opzetten en hun woningen bij u plaatsen. Zij zullen uw vruchten opeten en zij zullen uw melk opdrinken. De stammen van het Oosten staan bekend om hun invallen in het cultuurland. Op het moment van de oogst proberen ze de vruchten te plukken van het werk dat anderen hebben verzet. Ook Israël had daar bij tijden mee te maken. Maar wanneer een volk als Ammon verdreven is, vindt men een gemakkelijke prooi. Het vee en de oogst is voor hen. Ook de steden in Ammon – die verwoest zijn – worden door kamelen en schapen bewoond. Ezechiël 25:5 Van Rabba zal Ik een weideplaats voor kamelen maken, van het gebied van de Ammonieten een rustplaats voor kleinvee. Men hield geen rekening met God. De ballingschap van Israël betekende voor het besef van Ammon dat het geloof in de God van de Bijbel op niets was uitgelopen. Maar niets is minder waar voor wie oog heeft voor het vervolg van Israël. Het moment zal komen waarop het historisch ongelijk van volken als Ammon aan het licht zal komen. Exodus 25:5 Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Sommige mensen zullen beweren dat dit blinde heidenen waren en dat die mensen ook niet beter wisten, maar wie de geschiedenis van die volken natrekt ziet dat ze beter konden weten. Ze hebben zich willens en wetens afgekeerd van God en daarmee ook van Zijn volk Israël. Die keuze – waarvoor ze ten volle verantwoordelijk worden gehouden – is hen fataal geworden. God laat niet met Zich spotten. Ezechiël 25:6 Want zo zegt de Heere HEERE: Omdat u in de handen geklapt en met de voeten gestampt hebt, en u in al uw leedvermaak zich van harte verblijdde over het land van Israël. De consequentie voor Ammon is dat God hen niet alleen als volk uit zal roeien, maar – als volk – ook voor eens en altijd van de aardbodem zal laten verdwijnen. Inderdaad is er nu geen volk Ammon meer, terwijl het volk Israël als *het Joodse volk* nog steeds onder de volken geteld wordt en zelfs weer terug is in het eigen land. Ezechiël 25:7 daarom, zie, Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken en u als buit geven aan de heidenvolken. Ik zal u uitroeien uit de volken en u verdelgen uit de landen, Ik zal u wegvagen. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Ook bij andere profeten is sprake van het oordeel van God over Ammon. Terwijl het volk Ammon als volk verdwijnt, zullen de mensen die van dit volk afstammen net als de andere mensen de kans krijgen via de Heere Jezus deel uit te maken van Gods volk.*

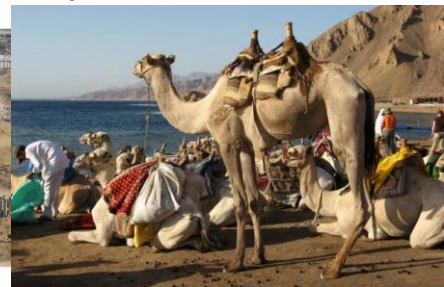
Tentenkamp.

Rabba

Rustplaats voor kamelen.

Het oordeel van God over Ammon.

Amos 1:13-15

Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van *de Ammonieten*, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij de zwangere vrouwen van Gilead opengereten hebben om zo hun gebied te verruimen. Daarom zal Ik een vuur aansteken binnen de muren van Rabba; dat zal zijn paleizen verteren, met gejuich

760 v Chr. Jesaja 11:11-16	<p>op de dag van de strijd, met storm op de dag van de wervelwind. Hun koning zal in ballingschap gaan, hij en zijn vorsten tezamen, zegt de HEERE.</p> <p>En het zal op die dag gebeuren dat de Heere opnieuw, voor de tweede keer, met Zijn hand de rest van Zijn volk zal verwerven, die overgebleven zal zijn in Assyrië en Egypte, in Pathros, Cusj, Elam, en in Sinear, Hamath en op de eilanden in de zee. Hij zal een banier omhoogheffen onder de heidenvolken en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen en hen die vanuit Juda overal verspreid zijn, bijeenbrengen van de vier hoeken van de aarde. Dan zal de afgunst van Efraïm verdwijnen, en wie Juda in het nauw drijven, zullen uitgeroeid worden. Efraïm zal niet langer jaloers zijn op Juda, en Juda zal Efraïm niet meer in het nauw drijven. Zij zullen op de schouder van de Filistijnen neerstrijken in het westen, samen zullen zij de mensen van het oosten uitplunderen. Zij zullen hun hand uitstrekken tegen Edom en Moab, en <i>de Ammonieten</i> zullen hun gehoorzaam zijn. Dan zal de HEERE de inham van de zee van Egypte met de ban slaan, en Hij zal Zijn hand opheffen tegen de rivier de Eufraat door Zijn sterke wind. Hij zal haar uiteenslaan in zeven stromen, en maken dat men er met zijn schoenen doorheen kan gaan. Er zal een gebaande weg zijn voor de rest van Zijn volk, die overgebleven zal zijn in Assyrië, zoals het met Israël gebeurde op de dag dat het wegtrok uit het land Egypte.</p>
720 v Chr. Zefanja 2:9,10	<p>Daarom, zo waar Ik leef, spreekt de HEERE van de legermachten, de God van Israël: Voorzeker, Moab zal als Sodom worden en <i>de Ammonieten</i> als Gomorra: een distelveld, een zoutgroeve en een woestijn tot in eeuwigheid! De rest van Mijn volk zal hen plunderen, het overblijfsel van Mijn volk zal hen in erfelijk bezit nemen. Dit overkomt hun vanwege hun trots, omdat zij zich al honend verheven hebben tegen het volk van de HEERE van de legermachten.</p>
630 v Chr. Jeremia 12:14-17	<p>Zo zegt de HEERE: Wat betreft al Mijn slechte burens die aan Mijn eigendom komen, dat Ik Mijn volk Israël in erfelijk bezit gegeven heb, zie, Ik ga hen uit hun land wegrukken, en het huis van Juda ruk Ik uit hun midden weg. Maar nadat Ik hen weggerukt heb, zal het gebeuren dat Ik zal terugkeren en Mij over hen zal ontfermen. Ik zal hen terugbrengen, eenieder naar zijn erfelijk bezit en eenieder naar zijn land. En het zal gebeuren, wanneer zij werkelijk de wegen van Mijn volk zullen leren, zodat zij bij Mijn Naam zweren: Zo waar de HEERE leeft – zoals zij Mijn volk geleerd hebben te zweren bij de Baäl – dan zullen zij te midden van Mijn volk gebouwd worden. Maar als zij niet willen luisteren, zal Ik dat volk voorgoed wegrukken en ombrengen, spreekt de HEERE.</p>
625 v Chr. Jeremia 49	<p>Over <i>de Ammonieten</i>. Zo zegt de HEERE: Heeft Israël geen kinderen of heeft het geen erfgenaam? Waarom is Malcam dan erfgenaam van Gad en woont zijn volk in diens steden? Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat Ik tegen Rabba van <i>de Ammonieten</i> krijgsgeschreeuw zal doen horen. Het zal tot een woeste ruïne worden, de bijbehorende plaatsen zullen met vuur aangestoken worden. Dan zal Israël in bezit nemen hen die het in bezit genomen hadden, zegt de HEERE. Weeklaag, Hesbon, want Ai is verwoest, schreeuw het uit, dochters van Rabba! Omgord u met rouwgewaden, bedrijf rouw, loop rond bij de omheiningen, want Malcam zal in ballingschap gaan, zijn priesters en zijn vorsten samen. Wat beroemt u zich op de dalen? Weggevloed is uw dal, afvallige dochter, die vertrouwt op haar schatten en zegt: Wie zou er tegen mij opkomen? Zie, Ik ga angst over u laten komen, spreekt de Heere, de HEERE van de legermachten, overal om u heen. U zult verdreven worden, ieder voor zich, en</p>

niemand is er die bijeenbrengt wie weggevlucht zijn. Maar daarna zal Ik een omkeer brengen in de gevangenschap van *de Ammonieten*, spreekt de HEERE.

625 v Chr. En u, mensenkind, profeteer, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE over *de Ammonieten* en over hun gesmaad. Zeg dan: Het zwaard, het zwaard is getrokken voor een slachting, gepolijst om toe te slaan, om te glinsteren, terwijl men voor u een vals visioen zag, terwijl men u leugen voorspelde, om u op de nek te zetten van onheilige goddelozen, van wie de dag gekomen is in de tijd van uiterste ongerechtigheid. Doe uw zwaard terug in zijn schede! Op de plaats waar u geschapen werd, in het land van uw oorsprong, zal Ik u berechten. Ik zal over u Mijn gramschap uitstorten, Ik zal met het vuur van Mijn verbolgenheid op u blazen. Ik zal u geven in de hand van brute mannen, die verderf smeden. U zult het vuur tot voedsel zijn, in het midden van het land zal uw bloed zijn. Men zal zich u niet meer herinneren, want Ik, de HEERE, heb gesproken.

Ezechiël 21:28-32

597 v Chr.

Nakomelingen van Ismael.

De mensen van het oosten.

Met *de mensen van het Oosten* worden de bedoeïenen bedoeld die zich in die tijd ophielden tussen de Araba-woestijn en het vruchtbare land. Genesis 29:1/Rechters 6:3/Job 1:3 Zij wonen in tenten en drijven kudden kamelen en kleinvee. Omdat ze altijd op zoek zijn naar voedsel komt het hen goed uit in tenten te wonen. Wanneer honger hen verdrijft pakt men zijn boeltje op om te verhuizen naar een gebied waar gras groeit en water is. Deze Nomadenvolken staan niet zo goed bekend vanwege de voortdurende dreiging die er van hen uitgaat vanwege dezelfde reden: op zoek naar eten en drinken. In tijden van oogst wil men nog wel eens al plunderend door de velden en de weiden trekken. Volken zoals Edom, Moab, Ammon maar ook Israël weten hier van mee te praten. De oogst en het vee wat de boeren met veel geduld hebben opgekweekt kan hen zomaar afhandig gemaakt worden. We kennen overigens een van de mensen van de Oosten die een bijzonder gunstig getuigenis in de Bijbel ontvangt. Het is Job. Job 1:1-3 *Er was een man in het land Uz, zijn naam was Job. En die man was vroom en oprecht; hij was godvrezend en keerde zich af van het kwaad. Er werden zeven zonen en drie dochters bij hem geboren. Aan vee bezat hij zeventuizend schapen, drieduizend kamelen, vijfhonderd juk runderen en vijfhonderd ezelinnen. Verder had hij een zeer groot aantal slaven, zodat deze man aanzienlijker was dan alle mensen van het oosten.* Job is een gunstige uitzondering. Hij is het Bijbelse bewijs dat de volkeren wel degelijk de God van de Bijbel konden kennen. Job is een goed voorbeeld van iemand *die godvrezend is en die zich afkeerde van het kwaad*. Er is NB een heel Bijbelboek aan hem gewijd dat naar zijn naam genoemd is,

Job. Hoewel Job zijn geloofsstrijd heeft – waarin hij God ter verantwoording roept – blijft hij binnen de kring van Gods sympathie en leert de HEERE hem belangrijke levenslessen. De volken die in de Bijbel bekend staan onder de naam *de mensen van het oosten* zijn vermoedelijk afstammelingen van Ismaël. Ismaël was de zoon van Abraham en Hagar. Toen Izaäk geboren werd uit Abraham en Sara moest Hagar met haar zoon het huis verlaten en een goed heenkomen zoeken. Genesis 16 en 21 De relatie met *de volken van het oosten* is helder. Kedar, een zoon van Ismaël – Genesis 25:13 – wordt in het boek Jeremia vereenzelvigd met *de mensen van het oosten*. Jeremia 49:28 *Over Kedar en over de koninkrijken van Hazor, die Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft verslagen. Zo zegt de HEERE: Sta op, ruk op naar Kedar, en verdelg de mensen van het oosten.* Volgens het boek Genesis zijn de nakomelingen van Ismaël inderdaad ten oosten van Egypte gaan wonen in de buurt van hun verwanten. De gedachten gaan uit naar wat wij tegenwoordig *de Arabische volken* noemen, die zich aanvankelijk van zuid tot noord aan de rand van het land Ammon, Moab en Edom ophielden. Genesis 25:18 *Zijn nakomelingen woonden vanaf Havila tot Sur, dat ten oosten van Egypte ligt, in de richting van Assur. Zij vestigden zich tegenover al hun verwanten.*

Job en zijn vrienden.

Nakomelingen van Ismael.

Het zal niemand verbazen dat de Arabieren – die in de persoon van Mohammed belangstelling kregen voor het geloof in de ene God – in de Bijbel lazen dat Ismaël op een zijspoor was beland en dat Gods keuze was gevallen op Izaäk waar het latere Israël uit voortgekomen is. Wie zoekt naar de wortels van de haat/liefde verhouding van de Islamieten met het Joodse volk treft hier mogelijk een belangrijke verklaring. Net als de Ammonieten en de Moabieten en de Edomieten hebben de nakomelingen van Ismaël moeten constateren dat de God van de Bijbel Zijn oog niet op hen, maar op Izaäk liet vallen de vader van Jakob, de vader van het Joodse volk. In de Koran heeft men het als men aan Abraham denkt – want die ziet men wel als voorvader – in positieve zin vooral over *Ismael*. Volgens de Islam heeft God een verbond gesloten met Abraham in de lijn van Ismael. De Koran heeft wel weet van Jakob en de Joden en de Christenen, maar die worden gesommeerd in de weg van de Islam te gaan omdat dat de wil van Allah zou zijn. Zie Soera 25-50. De haat/liefdeverhouding van Edom en Ammon en Moab met Israël – vanwege Gods keuze voor Israël – lijkt zich ook over *de mensen van het oosten* verspreid te hebben in het bijzonder zij die de Islam aanhangen. Men heeft moeite met het Christendom vooral omdat men Jezus belijdt als Zoon van God. Op verschillende plaatsen in de Koran wordt met zoveel woorden ontkend dat Allah zonen heeft. *Allah heeft geen zonen* is niet alleen een Korantekst maar ook de inscriptie die prijkt

op de Al Aqsa moskee op het tempelplein in Jeruzalem. De boosheid van de Moslims richt zich nogal eens op kerken en christenen. De reden lijkt duidelijk want christenen belijden Jezus als Zoon van God. Mogelijk heeft iemand zich afgevraagd waar de boosheid van de Islamieten op de Joden vandaan komt? Zou het kunnen dat de uitverkoren positie van het Joodse volk volgens de Bijbel – net als bij Edom en Moab en Ammon die ook misgrepen – bij hen een dodelijke jaloezie opgewekt heeft? Het zou een niet noodzakelijke maar wel voldoende verklaring zijn gelet op de houding van andere volken die dicht bij Abraham hun ontstaan vonden maar de uitverkiezing naar Israël zagen gaan. De verklaring is wel voldoende, maar zeker niet noodzakelijk omdat men zich ook in een ondergeschikte positie had kunnen schikken, zoals – in feite – alle christenen doen. Christenen erkennen het Joodse volk als Gods volk. Zelf komen ze voort uit de volkeren. Door het geloof in de Heere Jezus Christus worden gelovigen uit de volken bij het volk Israël ingelijfd. Romeinen 11:17,18 *Als nu enige van die takken afgerukt zijn, en u, die een wilde olijfboom bent, in hun plaats bent geënt en mede deel hebt gekregen aan de wortel en de vettigheid van de olijfboom, beroem u dan niet tegenover de takken. En als u zich beroemt: U draagt de wortel niet, maar de wortel u.* Zelfs in dit gedeelte uit de Romeinenbrief – waar christenen te horen krijgen dat ze ingelijfd zijn in Israël – klinkt nog de oproep om zich te schikken en zich niet hoogmoedig te gedragen. Blijkbaar ligt er ten aanzien van de uitverkiezing van het volk Israël altijd het gevaar op de loer van gevoelens van miskenning en de neiging om op oneigenlijke wijze de positie van Israël te verkrijgen. Niet alleen past het een gelovig mens om akkoord te gaan met de wijze waarop God de gerechtigheid voor de mens heeft verworven, maar ook met de mensen die God van te voren uitgekozen heeft om hierin te delen.

Al Aqsa Moskee op de tempelberg in Jeruzalem De tekst 'Alah heeft geen zonen' boven de ingang.

Animositeit tussen Israel en de Islamitische volken.

In het licht van de geschiedenis kan niet voorbijgegaan worden aan *de Al Aqsa moskee en de Rotskoepel op de tempelberg in Jeruzalem*. Juist op de plek waar Abraham zijn zoon Izaäk moest offeren – de rots op de berg Moria – hebben de Islamitische volken *de Rotskoepel* gebouwd. 2 Kronieken 3:1 *Toen begon Salomo het huis van de HEERE te bouwen, in Jeruzalem, op de berg Moria, waar de HEERE aan zijn vader David verschenen was, op de plaats die David bepaald had, op de dorsvloer van Ornan, de Jebusiet.* Daar waar de tempel van de HEERE de God van Israel gebouwd was, staat nu een ander bouwwerk van een andere godsdienst. De Arabische volken hebben er een Islamitisch heiligdom van gemaakt. In de Koran hebben zij het verhaal van *het offer van Izaäk*

herschreven. Het was volgens Mohammed niet Izaäk, maar Ismael die geofferd moest worden en die door God werd vrijgesteld. Elk jaar vieren de Moslims *het offerfeest* dat deze gebeurtenis in herinnering brengt. Nu het Joodse volk het land in weer bezit heeft gekregen – inclusief de tempelberg – voelt men wereldwijd de aversie van Moslims tegen de Joodse gemeenschap. Wanneer men eerlijk zou zijn zou men moeten toegeven dat – wanneer de bezitter van de tempelberg zijn eigen heiligdom mag bouwen zoals zij dat ook deden toen zij de macht hadden – dit ook voor de Joodse gemeenschap geldt. Men zou de Joodse gemeenschap moeten toestaan om de tempel van de HEERE te herbouwen op de plaats waar Abraham zijn zoon moest offeren. Het moet voor Moslims hoe dan ook niet fijn voelen dat de God van Israel na al die eeuwen Allah de god van de Moslims van de troon heeft gestoten. De spanningen rondom deze plaats nemen toe.

De tempelberg met daarop de gouden Rotskoepel.

Gods oordeel over Moab.

Moab – die dezelfde stamvader had als Ammon – deelt in het lot van Ammon. Men kende elkaars steden. Tussen de regels door kunnen we begrijpen dat Moab een paar prachtige steden had opgebouwd. De HEERE gebruikt hier zelfs het woord *sieraad*, dat Hij ook op het land Israël toepast. Ezechiël 25:9 *daarom, zie, Ik ga de zijde van Moab openleggen, vanaf de steden, vanaf zijn steden vanaf zijn grens, het sieraad van het land: Beth-Jesimoth, Baäl-Meon en Kirjathaim*. Uiteindelijk gaat het er niet om tot welke hoogte wij onze cultuur weten op te stuwen. Als het er op aankomt zal het maar om een vraag draaien en dat is: *Hoe staan we tegenover de HEERE de God van Israël?* En *Hoe staan we tegenover Israël?* In andere profetieën over de volken komen we meer te weten over Moab en over de dingen waarmee ze Gods toorn hebben opgeroepen. Moab wordt in dit gedeelte over een kam geschoren met zijn broedervolk Ammon. Overal kun je aan merken – ook hier valt de naam Ammon tweemaal – dat Moab hier inbegrepen wordt bij Ammon. Ezechiël 25:10 *Met het gebied van de Ammonieten zal Ik het in erfelijk bezit geven aan de mensen van het oosten, zodat onder de heidenvolken aan de Ammonieten niet meer gedacht zal worden*. De hele strook land ten oosten van de rivier de Jordaan vanaf de Jabbok naar het zuiden en ten oosten van de Dode Zee zal toekomstig gebied worden waar *de mensen van het oosten* hun toevluchtsoord vinden. Moab wordt ook door God gestraft. Ezechiël 25:11 *Ik zal over Moab*

strafgerichten voltrekken. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben. Ook bij andere profeten lezen we van Gods oordeel over Moab.

Moab.

Gods oordeel over Moab.

Amos 2:1-3 zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Moab, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat hij de beenderen van de koning van Edom tot kalk verbrand heeft. Daarom zal Ik vuur werpen in Moab; dat zal de paleizen van Kerioth verteren. Moab zal sterven onder oorlogsgedruis, krijgsgeschreeuw en bazuingeschal. Ik zal de rechter uit zijn midden uitroeien, en Ik zal al zijn vorsten met hem doden, zegt de HEERE.

Jesaja 15 en 16 De last over Moab.
Sefanja 2:8-10 Ik heb de smadelijke woorden van Moab gehoord en de beschimping door de Ammonieten, waarmee zij Mijn volk gesmaad hebben, zich verheven hebben tegen hun gebied. Daarom, zo waar Ik leef, spreekt de HEERE van de legermachten, de God van Israël: Voorzeker, Moab zal als Sodom worden en de Ammonieten als Gomorra: een distelveld, een zoutgroeve en een woestenij tot in eeuwigheid! De rest van Mijn volk zal hen plunderen, het overblijfsel van Mijn volk zal hen in erfelijk bezit nemen. Dit overkomt hun vanwege hun trots, omdat zij zich al honend verheven hebben tegen het volk van de HEERE van de legermachten.

Jeremia 48 Over Moab. Zo zegt de HEERE van de legermachten, de God van Israël: Wee over Nebo, want het is verwoest! Kirjathaim staat beschaamd, het is ingenomen. De veilige vesting staat beschaamd en is ontsteld. Moabs roem is er niet meer, in Hesbon hebben zij kwaad tegen hem bedacht: Kom, laten we het uitroeien, zodat het geen volk meer is.

Gods oordeel over Edom.

Het ging al mis toen het volk Israël bij de tocht naar het beloofde land de doorgang door het broedervolk Edom werd geweigerd, terwijl het daar vriendelijk om vroeg. Numeri 20:14-21 Edom heeft zich zwaar misdragen in de tijd toen de inwoners van Jeruzalem en Juda in ballingschap werden gevoerd. Het is bijzonder laf om kwetsbare ballingen te bestellen en te doden en hun gebied af te schuimen. Wat Edom deed gaat nog een stap verder dan de hoon en de spot van Ammon en Moab die de HEERE en Zijn volk

ten deel viel op het moment dat de stad en de tempel vielen. Ezechiël 25:12 *Zo zegt de Heere HEERE: Omdat Edom uit enkel wraakzucht gehandeld heeft tegen het huis van Juda en zij een zware schuld op zich hebben geladen door zich op hen te wreken.* Het is meer dan laf om zo te handelen. God ziet dit en vergeet het niet. Met deze lafhartige daad is Edom ook object van Gods woede geworden. De gevolgen konden niet uitblijven. Ezechiël 25:13 *Daarom, zo zegt de Heere HEERE, zal Ik Mijn hand tegen Edom uitstrekken. Ik zal mens en dier daaruit uitroeien en het tot een puinhoop maken, van Teman af. Tot aan Dedan toe zullen zij door het zwaard vallen.* De stad Teman moet men in het noorden van Edom zoeken terwijl Dedan in het zuiden ligt. Het betekent niet meer en niet minder dan dat het land Edom van noord tot zuid de wraak van God over zich heen gehaald heeft. Ezechiël 25:14 *Ik zal Mijn wraak op Edom leggen door de hand van Mijn volk Israël. Zij zullen tegen Edom handelen overeenkomstig Mijn toorn en overeenkomstig Mijn grimmigheid. Dan zullen zij Mijn wraak kennen, spreekt de Heere HEERE.*

De puinhopen van Teman.

God oordeel over Edom.

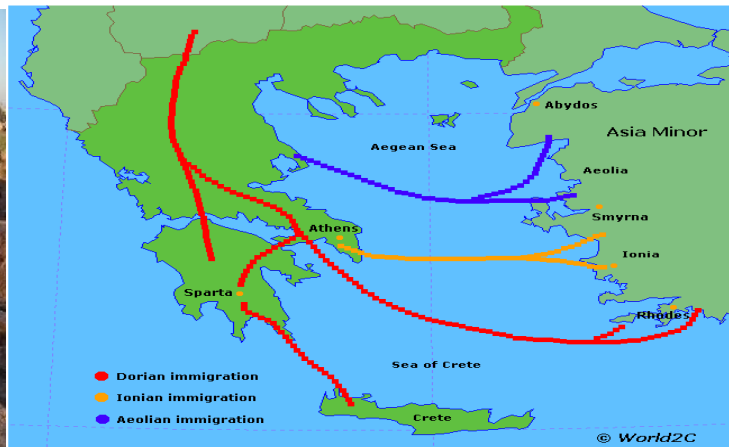
Amos 1:11	Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Edom, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat hij zijn broeder met het zwaard achtervolgd heeft en zijn barmhartigheid tenietgedaan, omdat zijn toorn altijd weer verscheurde en hij zijn verbolgenheid voor altijd koesterde. Daarom zal Ik vuur werpen in Teman; dat zal de paleizen van Bozra verteren.
Jesaja 21:11,12	De last over Duma. Men roept mij uit Seïr toe: Wachter, hoe staat het met de nacht? Wachter, hoe staat het met de nacht? De wachter zei: De morgenstond is gekomen, maar het wordt ook nacht. Wilt u vragen, vraag! Keer terug, kom!
Jesaja 34	Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.
Obadja 1	Het visioen van Obadja. Zo zegt de Heere HEERE over Edom: Een bericht hebben wij gehoord van de HEERE, en een gezant is uitgezonden onder de heidenvolken: Sta op! Laten wij tegen Edom opstaan ten strijde! Zie, Ik heb u klein gemaakt onder de heidenvolken; diep veracht wordt u. De overmoed van uw hart heeft u bedrogen, hij die woont in de rotskloven, in zijn hoge verblijfplaats, hij die zegt in zijn hart: Wie zal mij neerhalen naar de aarde? Al verhief u zich als een arend, en al bouwde u uw nest tussen de sterren, ook vandaar zou Ik u neerhalen, spreekt de HEERE.

- Jeremia 49:7-22 Over Edom. Zo zegt de HEERE van de legermachten: Is er geen wijsheid meer in Teman? Is de raad van verstandige mensen vergaan? Is hun wijsheid overbodig geworden? Vlucht, keer u om, verblijf in diepgelegen plaatsen, inwoners van Dedan! Want Ik heb de ondergang van Ezaü over hem gebracht, de tijd dat Ik hem straf.
- Psalm 137:7 HEERE, denk aan de Edomieten, aan de dag dat Jeruzalem viel, toen zij zeiden: Haal neer, haal neer die stad, tot op haar fundament!
- Ezechiël 35 Het woord van de HEERE kwam tot mij: Mensenkind, richt uw blik op het Seirgebergte en profeteer ertegen. Zeg ertegen: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zál u, Seirgebergte! Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken en van u een verlaten woestijn maken. Van uw steden zal Ik een puinhoop maken, en zelf zult u een woestijn worden. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Omdat u een eeuwige vijandschap hebt en u de Israëlieten deed neerstorten door het geweld van het zwaard in de tijd van hun ondergang, in de tijd van de uiterste ongerechtigheid, daarom, zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE: Voorzeker, Ik zal u tot bloed maken en bloed zal u achtervolgen. Omdat u het bloedvergieten niet hebt gehaat, zal bloed u achtervolgen. (...) Omdat u zegt: Die beide volken en die beide landen zullen mij toebehoren, wij zullen ze in bezit nemen, al zou de HEERE daar zijn, daarom, zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE: Ik zal handelen overeenkomstig uw toorn en overeenkomstig uw afgunst, waarmee u uit uw haat jegens hen bent opgetreden. Ik zal Mij onder hen bekendmaken, wanneer Ik u oordelen zal. Dan zult u weten dat Ik, de HEERE, al uw beledigingen gehoord heb, die u tegen de bergen van Israël gesproken hebt: Ze zijn verwoest, ons tot voedsel gegeven. U hebt u tegen Mij grootgemaakt met uw mond, en uw woorden tegen Mij overvloedig gemaakt. Ik heb ze Zelf gehoord. Zo zegt de Heere HEERE: Tot blijdschap van heel de aarde zal Ik u tot een woestijn maken. Overeenkomstig uw blijdschap over het erfelijk bezit van het huis van Israël, omdat het verwoest is, zo zal Ik bij u doen. U, Seirgebergte en heel Edom, zult geheel en al een woestijn worden! Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.

Ruïnes van Gath.

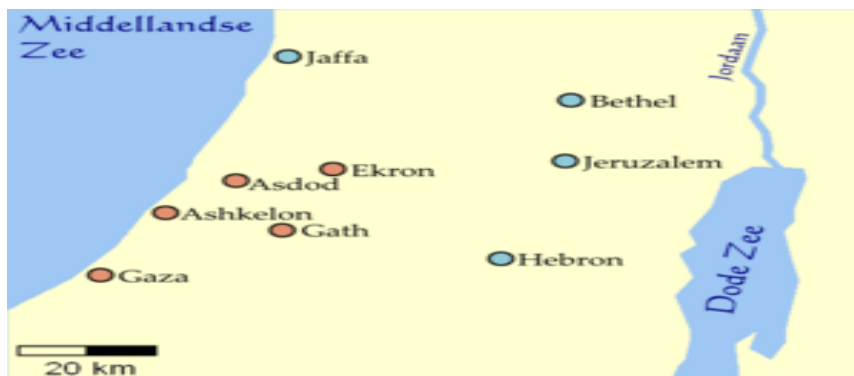
Volgens de Bijbel komen de Filistijnen van het eiland Kreta.

God oordeel over de Filistijnen.

De relatie met van het volk Israël met de Filistijnen is van een andere orde dan die van Ammon, Moab en Edom. De Filistijnen stammen af van Cham, terwijl Israël, Edom, Moab en Ammon Sem als voorvader

hebben. Genesis 10:14 Volgens de Bijbelse berichtgeving komen de Filistijnen uit Kreta. Om die reden worden ze in de Bijbel afwisselend ook wel Kretenzen genoemd. Vanaf het begin is er sprake van een gespannen en vijandige verhouding tussen Israël en de Filistijnen. Het begon al met de reis vanuit Egypte naar *het beloofde land* die aanvankelijk langs de kust van de Middellandse zee zou lopen. Omdat het volk Israël op de Filistijnen zou stuiten, verkoos de HEERE bij nader inzien de route door de woestijn. Exodus 13:17,18 *Toen de farao het volk had laten gaan, is het gebeurd dat God hen niet leidde langs de weg door het land van de Filistijnen, hoewel dat korter was. Want God zei: Anders zal het het volk berouwen bij het zien van oorlog en wil het naar Egypte terugkeren. Daarom leidde God het volk om, langs de weg door de woestijn naar de Schelfzee. In slagorde trokken de Israëlieten uit het land Egypte.* In de tijd van de Rechters botste Simson hard op de Filistijnen. Later hebben de koningen Saul en David heel wat te stellen gehad met dit volk dat bij de kust in het zuiden van Israël woont. Deze moeizame relatie bleef en culmineerde in dezelfde praktijken die de Moabieten aan de dag legden. Toen Israël in ballingschap werd gevoerd zagen ook de Filistijnen de kans schoon om hun gram te halen. Ezechiël 25:15 *Zo zegt de Heere HEERE: Omdat de Filistijnen in wraakzucht handelden en met hartgrondig leedvermaak wraak namen door verderf te zaaien, gedreven door een eeuwige vijandschap.* De Filistijnen – die in het volk van de Palestijnen hun hedendaagse vijandelijke gezicht tonen – hebben zware klappen gehad in de vijfde eeuw v. Chr. Ezechiël 25:16 *Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Mijn hand uitstrekken tegen de Filistijnen en zal de Kretenzers uitroeien, en wie overblijft aan de zeekust ombrengen.* Mogelijk ligt ook hier een kiem van jaloezie op Israël omdat de HEERE ook het Filistijnse volk – dat uiteindelijk neerstreek aan de zuid/westkust van de Middellandse Zee – op een bijzondere manier had geleid. Amos 9:7 *Bent U niet als de Cusjieten voor Mij, Israëlieten? spreekt de HEERE. Heb Ik Israël niet weggeleid uit het land Egypte, de Filistijnen uit Kaftor en de Syriërs uit Kir?* Het zal toch niet zo zijn dat de houding van veel volken ten aanzien van de HEERE en Zijn volk Israël uiteindelijk terug te herleiden is tot een vorm van jaloezie? Wat de HEERE ook met andere volken gehad heeft God is met het volk Israël verder gegaan. In het begin keek de omgeving op tegen God en de grote daden die Hij deed voor Zijn volk Israël. Maar toen Israël klappen kreeg verkneukelde men zich en deed er zelf ook nog eens een schepje bovenop. Dat heeft de HEERE die volken niet in dank afgenomen. Voor de volken was dit – de ballingschap en de latere terugkeer van de Joden – ook een les. Men had zijn conclusie te snel getrokken. Een conclusie waar men veel leergeld voor betaald heeft. Ook het Filistijnse volk heeft er flink van langs gehad. Ezechiël 25:17 *Ik zal geduchte wraak op hen oefenen, met grimmige straffen. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben, wanneer Ik Mijn wraak op hen leg.*

De vijf Filistijnse stads-staten.

God oordeel over de Filistijnen.

- Amos 1:6-8 Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Gaza, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij Mijn volk volkomen in ballingschap gevoerd hebben om hen uit te leveren aan Edom. Daarom zal Ik vuur werpen binnen de muren van Gaza; dat zal zijn paleizen verteren. Ik zal de inwoner uitroeien uit Asdod, en de scepterdrager uit Askelon. Ik zal Mij tegen Ekron keren, zodat de rest van *de Filistijnen* zal omkomen, zegt de Heere HEERE.
- Jesaja 14:28-32 In het jaar dat koning Achaz stierf, kwam deze last. Verblijd u niet, heel *Filistea*, want de staf die u sloeg, is wel gebroken, maar uit de wortel van de slang zal een gifslang voortkomen, en haar vrucht zal een vurige, vliegende draak zijn. Dan weiden de eerstgeborenen van de geringen, en de armen zullen onbezorgd neerliggen; maar uw wortel zal Ik van honger laten sterven en uw overblijfsel zal die gifslang doden. Weeklaag, poort! Schreeuw het uit, stad! Wegsmelten van angst moet u, heel *Filistea*! Want uit het noorden komt een rookwolk; en in zijn gelederen blijft niemand achter. Wat zal men dan de gezanten van het volk antwoorden? Dit: De HEERE heeft Sion gegrondvest; en in haar vinden de ellendigen van Zijn volk een toevlucht.
- Sefanja 2:1-7 Onderzoek uzelf nauwkeurig, ja onderzoek uzelf, volk zonder verlangen naar God, voordat het besluit het licht ziet – een dag gaat als kaf voorbij – voordat over u komt de brandende toorn van de HEERE, voordat over u komt de dag van de toorn van de HEERE. Zoek de HEERE, alle zachtmoedigen van het land, die Zijn recht uitvoeren. Zoek gerechtigheid, zoek zachtmoedigheid, misschien zult u dan verborgen worden op de dag van de toorn van de HEERE. Want Gaza zal verlaten worden en Askelon tot woestenij zijn; Asdod, midden op de dag zal men het verdrijven, en Ekron zal ontworteld worden. Wee u, bewoners van het gebied aan de zee, volk van Kretenzers, het woord van de HEERE is tegen u! Kanaän, land van *de Filistijnen*! Ik zal u verdelgen, zodat er geen inwoner meer is. Het gebied aan de zee zal tot weiden worden met putten voor herders en kooien voor kleinvee. En het gebied zal zijn voor het overblijfsel van het huis van Juda, zodat zij daarin zullen weiden. 's Avonds zullen zij in de huizen van Askelon neerliggen, want de HEERE, hun God, zal naar hen omzien en een omkeer in hun gevangenschap brengen.
- Jeremia 47 Het woord van de HEERE dat tot de profeet Jeremia kwam, tegen *de Filistijnen*, voordat de farao Gaza versloeg. Zo zegt de HEERE: Zie, water komt opzetten uit het noorden, het wordt tot een overstromende beek. Ze zullen het land en al wat het bevat overstromen, de stad en wie erin wonen. De mensen zullen het uitschreeuwen, alle inwoners van het land zullen weeklagen, vanwege het geluid van het stampen van de hoeven van zijn machtige paarden, vanwege het gedreun van zijn strijdwagens, het ratelen van zijn wielen. Vaders zien niet om naar hun kinderen, vanwege het verslappen van hun handen, vanwege de dag die komt om *alle Filistijnen* te verdelgen, om elke overgebleven helper van Tyrus en Sidon uit te roeien. Want de HEERE zal *de Filistijnen* verdelgen, het overblijfsel van het kustland van Kaftor. Kaalheid is over Gaza gekomen, Askelon is uitgeroeid, samen met het overblijfsel van hun dal. Hoelang zult u uw lichaam kerven? Wee, zwaard van de HEERE, hoelang hebt u geen rust? Keer terug in uw schede, kom tot rust, wees stil. Hoe zou u rust kunnen hebben? De HEERE heeft immers het zwaard opdracht gegeven. Tegen Askelon en tegen de zeekust, daartegen heeft Hij het bestemd.